

FylkesROS – Eit kunnskapsgrunnlag for overordna beredskapsplanlegging i Vestland

Oliva Bakketun – beredskapsseksjonen

Statsforvaltaren i Vestland

29.09.2022

Statsforvaltaren har ansvar for

- å samordne, halde oversikt over og informere om arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap i fylket
- Som ein del av samordningsansvaret skal Statsforvaltaren ha oversikt over risiko og sårbarheit
- **Ein risiko- og sårbarheitsanalyse for fylket (fylkesROS) skal bidra til å gje ei slik oversikt**

[Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, kgl.res. 19. juni 2015, kap IV;](#)

- Risiko og sårbarhetsanalyse for fylket (fylkesROS)
- Oppfølging, ansvarsavklaringar og revisjon
- Samarbeid, oversikt, status og samordning
- Totatforsvaret og samordning av sivil planlegging

[Rettleiar for Fylkesmannen sitt arbeid med risiko- og sårbarhetsanalysar \(FylkesROS\);](#)

- Felles risiko- og sårbarhetsbilete på regionalt nivå
- Oversikt over ansvar, utfordringar og gjensidige avhengningar
- Rettleiing, kartlegging av ressursbehov og samarbeid

 Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering

Dato	FOR-2015-06-19-703
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Publisert	I 2015 hefte 7 s 1105
Ikrafttredelse	19.06.2015
Endrer	FOR-2008-04-18-388
Gjelder for	Norge
Kunngjort	23.06.2015 kl. 15.50
Journalnr	2015-0635
Korttittel	Fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. juni 2015. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet.

I. Formål

Formålet med instruksen er å gi retningslinjer for fylkesmannens samordning av krisehåndtering ved uønskede hendelser.

II. Anvendelse for Svalbard

Målsetjing

- Gje oversyn over risiko og sårbarheit
- Felles plattform for å førebyggje uønskete hendingar
- Utarbeida i samarbeid med regionale aktørar
- Fylkesberedskapsrådet er referansegruppe

FylkesROS er ikkje Statsforvaltaren sin analyse, men skal vise korleis eit samla fagmiljø ser på risiko og sårbarheit i fylket

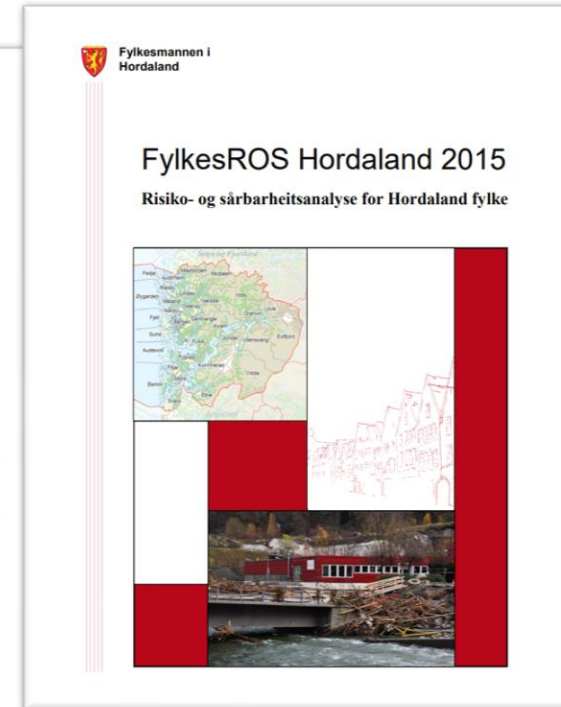

Tidlegare utgåver, ny utgåve – og samspelet mellom desse

- Første fylkesROS for Vestland fylke
- Oppdatering av tal og ev. endringar i risikobilete
- Nye (del)kapittel
- Nokre kapittel er ikkje inkludert i ny utgåve (men det visast til tidlegare analysar)
- Merksemda på konsekvensane av klimaendringar er utvikla vidare

[FylkesROS for Sogn og Fjordane \(2017\)](#)

[FylkesROS for Hordaland \(2015\)](#)

Metodisk tilnærming

- Metodisk tilnærming til risiko som i «Analysar av krisescenario 2019» (DSB, 2019)

- Men med metodisk tilpassing:

- Grovanalyse med analysar av risikoområde
- Til dømes:
- Risikoområde: Skred → Snøskred
Jordskred
Flaumskred
Kvikkleireskred
Steinsprang/steinskred
Fjellskred

- Analyseoppsett
- 1. Risikoområde- og systemskildring
- 2. Årsaker
- 3. Sårbarheit
- 4. Sannsyn
- 5. Konsekvensar
- 6. Styrken på kunnskapsgrunnlaget
- 7. Moglege risikoreduserande tiltak

→ Verknad hendingar har på:

Samfunnsverdiar	Konsekvenstypar
Liv og helse	Dødsfall Alvorleg skadde og sjuke
Natur og kultur	Langtidsskadar på naturmiljø Uopprettelege skadar på kulturmiljø
Økonomi	Direkte økonomiske tap Indirekte økonomiske tap
Samfunnsstabilitet	Sosial og psykologiske reaksjonar i befolkninga Påkjenningar i dagleglivet
Demokratiske verdiar og styringsevne	Tap av demokratiske verdiar og nasjonal styringsevne Tap av kontroll over territorium

Nokre raude trådar i fylkesROS

FNs berekraftsmål

Hovudtyngda av delmåla må nåast lokalt

Regionale og lokale styresmakter har eit særskilt ansvar i oppfølginga

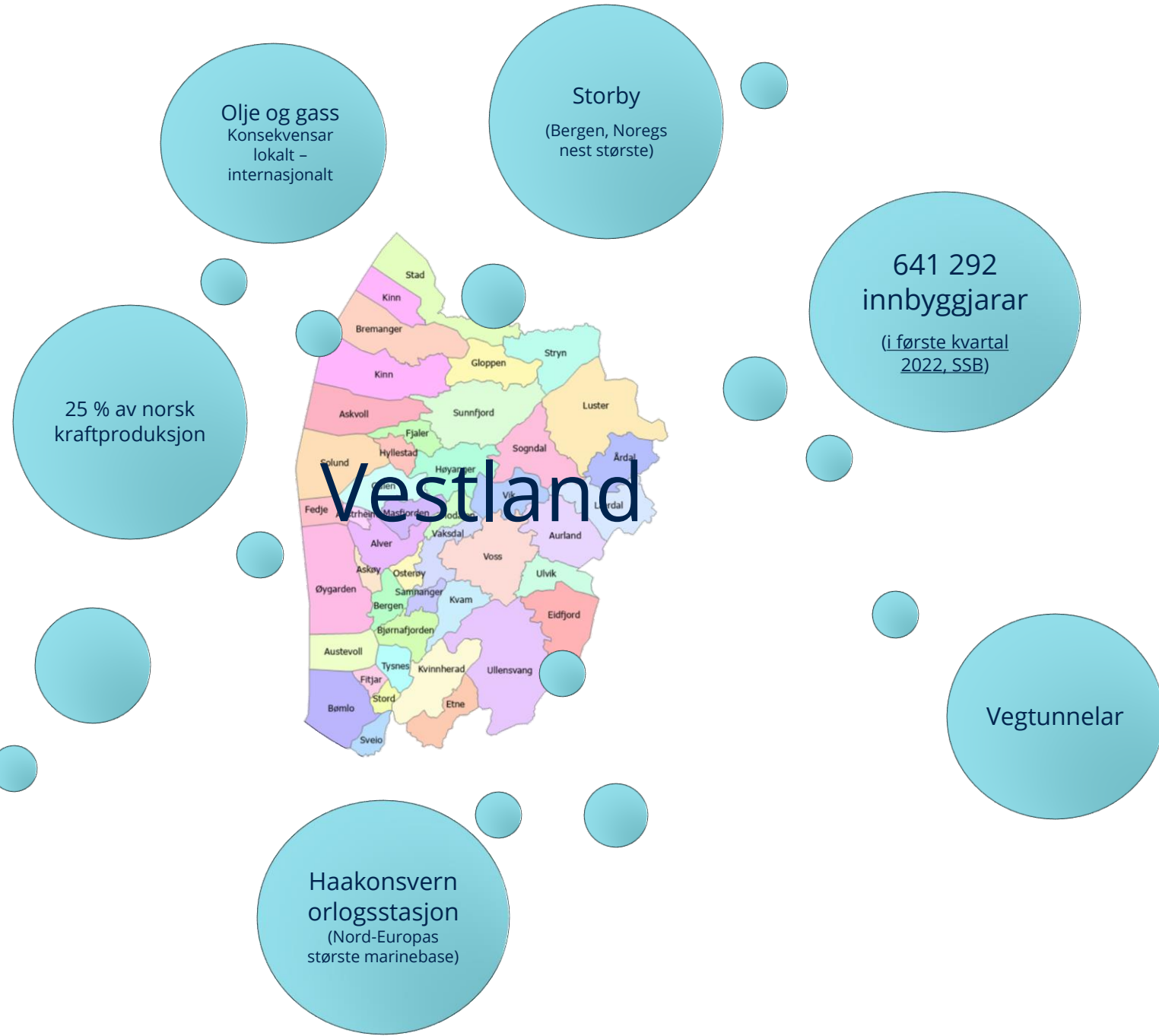
Klimaendringar – konsekvensar og tilpassing

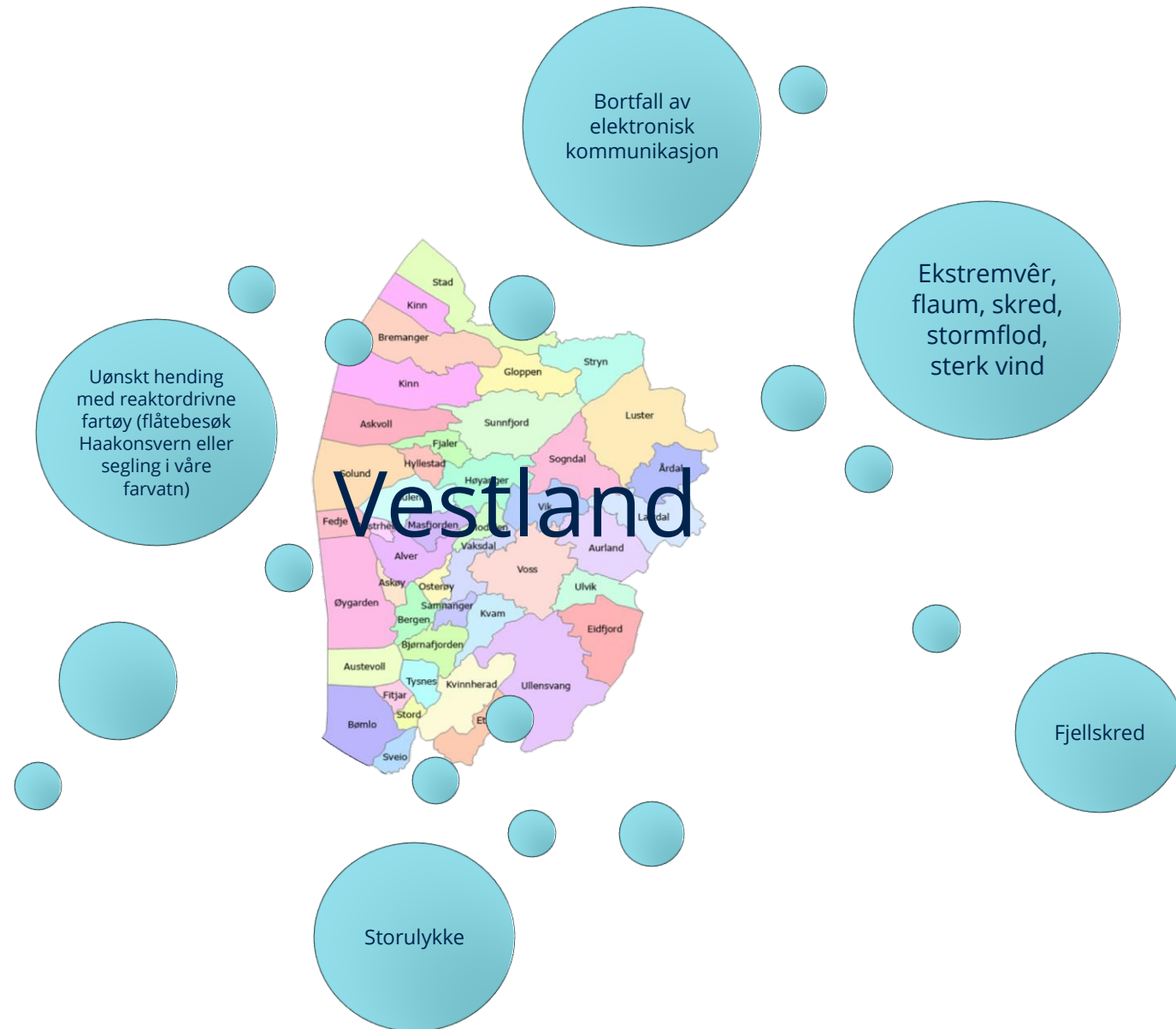
ROS-analysar for å skaffe betre kunnskap

Eigenberedskap

Enkeltpersonar og samfunnets avhengigheiter vs. Sårbarheit

Eigenberedskap som risikoreduserande tiltak

Naturhendingar

Skred

Flaum

Stormflod

Sterk vind

Jordskjelv

- Vesentleg del av utfordringsbiletet i Vestland
- Som følgje av klimaendringane må vi i tida som kjem vente meir ekstremvêr og auka påkjenningar frå naturhendingar ([Meld. St. 5 \(2020-2021\) Samfunnssikkerhet i en usikker verden](#))
- Auka nedbør og havnivåstiging som igjen aukar faren for flaum, skred, stormflod og overvatn

Helsehendingar

Smittsam sjukdom hjå menneske

Legemiddelmangel

Svikt i vassforsyning

- Samansett utfordringsbilete
 - Urbanisering, klimaendringar, global (mat)marknad, forureining, auka reiseaktivitet
- Utfordrar beredskapen lokalt, regionalt og nasjonalt med omsyn til kapasitet og ressursbruk

Transporthendingar

Vegtrafikkulykker

Luftfartsulykker

Ulykker på jernbane

Ulykker på sjø

Foto: Sogndal lufthamn, Foto: Avinor

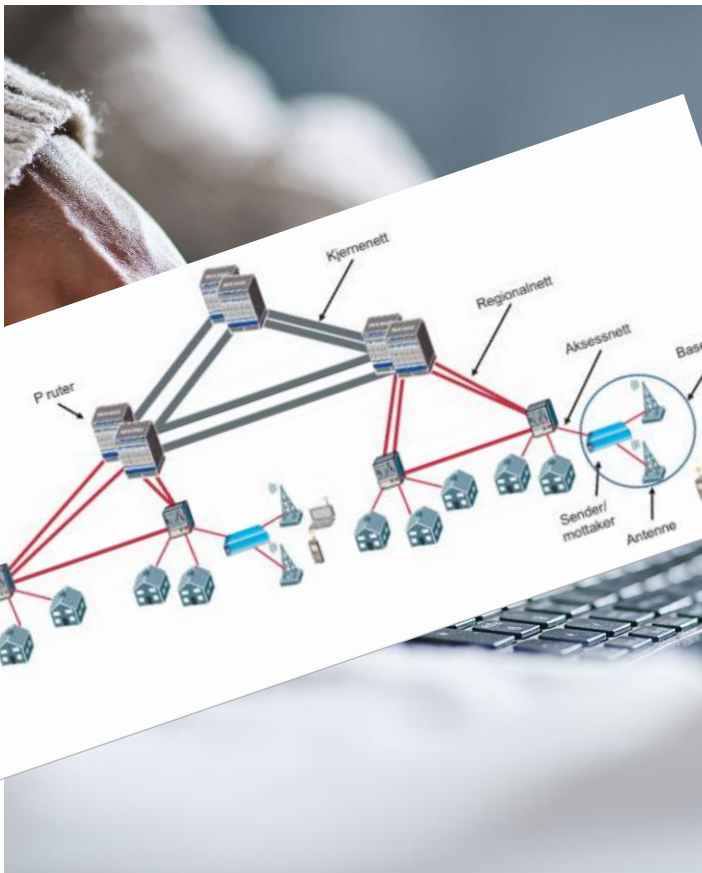
- Transportstrekningar er utsette for naturhendingar
- Spelar ei viktig rolle for forsyningstryggleiken
- Framkomst for naudetatar

Tilsikta hendingar

Vald relatert til radikalisering og ekstremisme

Bortfall av elektronisk kommunikasjon *

- Digitale plattformer og Internett er ein viktig arena for radikalisering
- Førebyggjande tiltak; utnytte dei verktøya som er i verktøykassa, om dei ikkje nødvendigvis er så mange
- Bortfall av ekom – uvêr vs. digitale angrep
- Noreg er det landet i Europa med høgst Internettbruk i befolkninga (Meld. St. 28 2020–2021 "Vår felles digitale grunnmur")

Andre hendingar

Foto: Equinor

- Atomulykker
 - Svært stort informasjonsbehov – samordning
- Farlege stoff (inkl. delkapittel om olje og gass)
 - Potensialet for storulykke
- Akutt forureining
 - Miljømessige konsekvensar
- Brann
 - Redusere risikoen for og konsekvensane av brann i bustadar
- Svikt i kraftforsyninga
 - Geografiske og topografiske utfordringar, naturpåkjenningar, gjensidige avhengnadar

Kunnskapsgrunnlaget

- Bidra til eit målretta og systematisk arbeid med samfunnstryggleik og beredskap i fylket
 - FylkesROS som grunnlag
 - Statsforvaltaren si rolle som pådrivar og rettleiar i dette arbeidet

Handlingsplan

Foto:

- **Oppfølging med ansvarsavklaringar**
 - Utfordringar og oppgåver - felles forståing
 - Involverte og ansvar - ulike ansvarsområde
- **Prioriteringar for det vidare arbeidet**
 - Szenariovedlegg
 - Samferdsel og infrastruktur

FylkesROS skal snart på høring til fylkesberedskapsrådet

Oliva Bakketun

Beredskapsseksjonen

olmba@statsforvalteren.no

55 57 22 62

Statsforvaltaren i Vestland

Facebook @SFVestland

Twitter @SFVestland

LinkedIn @SFVestland

Abonner på nyhende www.statsforvaltaren.no/vl